

Magyar zsáner

Az új magyar képregények olyan kis szeletét teszik ki a magyarul kapható képregények piacának, hogy szinte minden képregény „szerzői”, ami azt jelenti, hogy az alkotók teljes mértékben maguk szabják meg, mit és hogyan adjanak ki a kezükből. Az a néhány száz ember, aki kortárs hazai képregényeket olvas, nem zárkózik el a műfaji, szórakoztató művektől és a kísérletezőbb daraboktól sem. Éppen ezért különösen izgalmas, amikor néhány alkotó hangsúlyosan zsánerképregényben akar szerzői, akár kifejezetten személyes történetet megfogalmazni.

Ide tartozik a *Céltalan* is, Pádár Ádám író és Szebeni Péter rajzoló melankolikus hangulát, nagyvárosi horrorja. A szerzők a közönségbarát képregények ügyét programszerűen képviselő 5Panels csapat köréhez tartoznak, de mernek személyes történetekkel is előállni: Szebeni a *Testvérekben* művészi dilemmák köré építette fel a *Dorian Gray képmása* átértelmezését, Pádárnak pedig kutyás képregényei (*Agarak, A munka gyümölcse*) a legszemélyesebbek. Joggal merül fel tehát a kérdés, hogy miért

akarták elmesélni ambiciózus közös művük, a százoldalas *Céltalan* történetét? Zombiapokalipszis Budapesten, viszájáró lelkek és elintézetlen ügyek, brutális erőszak és zagyva „mitológiai” háttér – ezek az elemek külön-külön és együtt is közhelyesek. A *Céltalanban* mégis van valami, ami olvasás után nem hagyott nyugodni, és nem a kísértetekről van szó. Fontosak a képregényben a valós helyszínek, ám ami különösebb, hogy a főhős úgy néz ki, mint az író. A *Céltalan* hidegletlenség, nyomasztó zombivalósága kényelmetlenül közel kerül napjaink Magyarországhoz, oly módon, hogy nem csak a kulisszákat határozza meg, hanem az emberek lelkiállását is eltorzítja az élő és holt határait elmosó, széthulló világ. Jobban örültem volna, ha Pádárék alaposabban kibontják a képregényben lappangó társadalomkritikai lehetőségeket, mert a cselekmény jelentős részét kitevő leszámolás története egyszer sem csigázott fel. A *Céltalan* mindezzel együtt fontos lépés az alkotóknak, de bennem maradtak kérdések arra vonatkozóan, hogy pont ezen a történeten volt-e érdemes éveket dolgozniuk.

Azt viszont régóta tudjuk, hogy Pilcz Rolandnak a *Kalyber Joe* menyire személyes ügy – ha nem lenne az, aligha bővítené évtizedek óta a szériát az író-rajzoló. Ám mostanában pihenteti Kalybert, a kincsvadász középiskolai tanárt, hogy a sorozat egy másik, Indiana Jonesra még jobban hasonlító karakterét mutassa be. A *YKX*-ben a Kaynek becézett, eredetileg a *Kalyber Joe*-ban megismert kalandor múltja elevenedik meg. A legfrissebb, *Sötét vi-*

KOSKA ZOLTÁN – LÉNÁRD LÁSZLÓ, 2019.

zeken alcímű füzet hasonló az elsőhöz: faltól falig nagyszabású, kontinenseken átívelő kaland. Legédítőbb vonása az, ahogy Pilcz eljátszik a hasonló történetek konvencióival. A cselekmény középpontját adó hajóutazás során a főhős kénytelen potyautasként, dobozba zárva kuksolni, ami egy ilyen hiperaktív hőssel szemben kegyetlen és ironikus húzás. A képregény legjobb oldala Pilcz *comic stripe*inek stílusát idézi, a cselekmény lelassítása pedig pont, hogy dinamikusabbá teszi a sztorit. A *YKX* továbbra is könnyed és remek szórakozás.

A harmadik friss zsánerképregényben a Pantomimes, Hősmagyar és Titánember után újabb magyar superhőst ismerünk meg, de az említettek alkotóihoz hasonlóan Kovács Milán író is jelzi, hogy itthon a superhős nem magától értetődő fikciós figura. A címszereplő *AllStar* sem „igazi”, csak a főhős gimnazista agy-

szüleménye, ám a fiú annyira el van veszve saját fantáziavilágában, hogy – a képregény legfontosabb formai játéka ez – folyton a hétköznapi valóság előterébe tolakszik a superhősös mese. Az alapötlet izgalmas, Fábíán István (*Sötét kor*) rajzai pedig profik és lendületesek. Az *AllStar* mégis hagy némi hiányérzetet, mert ebben a terjedelemben, ennyi közbeiktatott, fiktív superhősakcióval a valódi történetnek éppen csak a megalapozására jut idő, és Kovács már el is varrja a szálat a nosztalgikus, önreflektív kerettel. Lett volna még lehetőség ebben a koncepcióban.

Pádár Ádám – Szebeni Péter: *Céltalan*. Színes, puhafedelel, 106 oldal. Kiadó: **Frike Comics**.

Pilcz Roland: *YKX 2. – Sötét vizeken*. Színes, irkatúzott, 28 oldal. Kiadó: **OneWay**.

Kovács Milán – Fábíán István: *AllStar*. Színes, puhafedelel, 40 oldal. Szerzői kiadás.

KRÁNICZ BENCE

